

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України на виконання Резолюції № 2646 (2026) Парламентської асамблеї Ради Європи»

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести до Кримінального процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88) такі зміни:

1. Частину третю статті 87 доповнити пунктом 5 такого змісту:

«5) внаслідок використання конфіденційного співробітництва з особою, щодо якої таке співробітництво заборонене цим Кодексом.».

2. Доповнити статтю 222 частиною третьою такого змісту:

«3. Особливості розголошення відомостей досудового розслідування щодо осіб, які займають політичні посади, визначаються статтею 222-1 цього Кодексу.».

3. Доповнити Кодекс після статті 222 статтею 222-1 такого змісту:

«Стаття 222-1. Особливості розголошення відомостей досудового розслідування у кримінальних провадженнях щодо осіб, які займають політичні посади

1. До направлення обвинувального акта до суду відомості досудового розслідування у кримінальних провадженнях щодо осіб, які займають політичні посади, можуть бути розголошені слідчим, дізнавачем, прокурором, працівником оперативного підрозділу, а також іншими працівниками правоохоронних органів та органів прокуратури, які отримали доступ до таких відомостей у зв'язку зі здійсненням досудового розслідування, процесуального керівництва, оперативного супроводження кримінального провадження або забезпеченням діяльності відповідного органу, лише на підставі ухвали слідчого судді і в тому обсязі, який визначений у такій ухвалі.

Для цілей цієї статті особами, які займають політичні посади, є Президент України, народні депутати України, члени Кабінету Міністрів України, керівники центральних органів виконавчої влади.

2. Слідчий суддя надає дозвіл на розголошення відомостей досудового розслідування за клопотанням прокурора або слідчого за погодженням із прокурором лише у разі, якщо буде доведено переважний суспільний інтерес в такому розголошенні та відсутність істотного ризику порушення презумпції невинуватості, прав і свобод учасників кримінального провадження, завдання шкоди досудовому розслідуванню.

Переважний суспільний інтерес у розголошенні відомостей досудового розслідування має місце, якщо такі відомості безпосередньо стосуються виконання особою публічних функцій або здійснення владних повноважень та є необхідними для інформування суспільства про обставини, що можуть істотно впливати на національну безпеку, функціонування державних інституцій та безпеку громадян.

Не може визнаватися переважним суспільним інтересом розголошення відомостей, які мають попередній, неперевірений або фрагментарний характер, розкривають зміст доказів чи джерела їх отримання, спрямовані на формування у суспільстві уявлення про винуватість особи або не мають безпосереднього зв'язку з виконанням нею публічних функцій чи здійсненням владних повноважень.

3. В ухвалі слідчого судді зазначаються відомості, які дозволено розголосити, спосіб, обсяг і межі їх розголошення. Розголошення відомостей поза межами, визначеними ухвалою слідчого судді, забороняється.

4. Особа, щодо якої подано клопотання про розголошення відомостей досудового розслідування, повідомляється про його розгляд і має право надати заперечення. Неприбуття належно повідомленої особи не перешкоджає розгляду клопотання.

5. Ухвала слідчого судді про розголошення відомостей досудового розслідування щодо особи, яка займає політичну посаду, може бути оскаржена в апеляційному та касаційному порядку. Подання апеляційної та касаційної скарги зупиняє виконання ухвали слідчого судді.

6. Якщо клопотання про розголошення відомостей досудового розслідування щодо особи, яка займає політичну посаду, задоволено повністю або частково, такій особі забезпечується можливість надати публічний коментар або заперечення, яке має бути долучене до повідомлення органу досудового розслідування.

Особа, щодо якої здійснюється розголошення інформації, також має право на: одночасне оприлюднення своєї позиції у засобах масової інформації, соціальних мережах, спростування на її погляд недостовірної інформації, рівний доступ до офіційних каналів комунікації.

7. Порушення вимог цієї статті тягне відповідальність, встановлену законом.».

4. Статтю 275 доповнити частинами третьою, четвертою такого змісту:

«3. Забороняється залучати до конфіденційного співробітництва під час здійснення негласних слідчих (розшукових) дій або інших форм негласної взаємодії народних депутатів України та суддів.

4. Відомості, документи та інші матеріали, отримані з порушенням вимог цієї статті, є недопустимими доказами.».

5. Частину першу статті 309 доповнити пунктом 14 такого змісту:

«14) розголошення відомостей досудового розслідування щодо осіб, які займають політичні посади.».

6. Пункт 2 частини третьої статті 459 викласти в такій редакції:

«2) встановлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні даної справи судом або наявність заяви, декларації, дружнього врегулювання чи іншого документа, поданого від імені України до такої міжнародної судової установи, в якому Україна визнала порушення міжнародних зобов'язань при вирішенні даної справи судом;».

7. Пункт 2 частини п'ятої статті 461 викласти в такій редакції:

«2) з підстави, передбаченої пунктом 2 частини третьої статті 459 цього Кодексу, – особою, на користь якої постановлено рішення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, або особою, якої стосується заява, декларація, дружнє врегулювання чи інший документ, поданий від імені України до такої міжнародної судової установи, в якому Україна визнала порушення міжнародних зобов'язань при вирішенні даної справи судом, не пізніше тридцяти днів із дня, коли така особа дізналася або могла дізнатися про набуття таким рішенням статусу остаточного чи про подання відповідного документа від імені України до міжнародної судової установи;».

8. Пункт 5-1 частини другої статті 462 викласти в такій редакції:

«5-1) клопотання особи про витребування копії рішення міжнародної судової установи, юрисдикція якої визнана Україною, або заяви, декларації, дружнього врегулювання чи іншого документа, поданого від імені України до такої міжнародної судової установи, у державного органу, відповідального за представництво України в міжнародній судовій установі та/або координацію виконання її рішень, якщо такого рішення або документа немає у розпорядженні особи, яка подала заяву, – у разі подання заяви про перегляд судового рішення з підстави, передбаченої пунктом 2 частини третьої статті 459 цього Кодексу;».

9. Частину третю статті 463 викласти в такій редакції:

«3. Заява про перегляд судового рішення за виключними обставинами з підстави, передбаченої пунктом 2 частини третьої статті 459 цього Кодексу, подається до Верховного Суду для її розгляду у складі Великої Палати.».

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного після дня його опублікування.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів:

1) доповнити Кримінальний кодекс України (Відомості Верховної Ради України, 2001, № 25-26, ст.131) після статті 387 статтею 387-1 у такій редакції:

«Стаття 387-1. Незаконне розголошення відомостей досудового розслідування щодо осіб, які займають політичні посади

1. Розголошення відомостей досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо особи, яка займає політичну посаду, слідчим, дізнавачем, прокурором, працівником оперативного підрозділу, а також іншими працівниками правоохоронних органів та органів прокуратури, які отримали доступ до таких відомостей у зв'язку зі здійсненням досудового розслідування, процесуального керівництва, оперативного супроводження кримінального провадження або забезпеченням діяльності відповідного органу, без ухвали слідчого судді чи з перевищенням меж, визначених такою ухвалою, –

карається пробаційним наглядом на строк від трьох до п'яти років або обмеженням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

2. Те саме діяння, вчинене повторно, або якщо воно спричинило істотну шкоду правам, свободам чи законним інтересам особи, завдало шкоди досудовому розслідуванню чи було спрямоване на формування у суспільстві уявлення про винуватість особи до набрання законної сили обвинувальним вироком суду, –

карається обмеженням волі на строк від трьох до п'яти років або позбавленням волі на строк до трьох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до п'яти років.

Примітка. У цій статті термін «особа, яка займає політичну посаду» вживається у значенні, визначеному Кримінальним процесуальним кодексом України.»;

2) статтю 11 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 1992, № 22, ст. 303) доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«Забороняється залучати до виконання оперативно-розшукових завдань, у тому числі конфіденційного співробітництва народних депутатів України та суддів.».

3. Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

4. Офісу Генерального прокурора та правоохоронним органам у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом розробити та затвердити внутрішні нормативні акти (інструкції) щодо застосування цього Закону, забезпечивши їх відповідність вимогам кримінального процесуального законодавства та належне впровадження його положень у практичну діяльність.

Голова Верховної Ради України

